

పరమ గురువు యేసు క్రీస్తు మహోపదేశాల్లో కనిపించే జ్ఞానానికి తులతూగే తెలుగు సామెతలు

: సమ భావపు వివరణం

ఫాదర్ డాక్టర్ గుజ్జల అంతోని పీటర్ కికోర్, ఎస్. జె

ప్రిన్సిపల్, ఆంధ్ర లోయాల (స్వయంప్రతిపత్తి) కళాశాల, విజయవాడ

క్రైస్తవ మతంలో, క్రీస్తు దైవిక జ్ఞానం యొక్క అంతిమ వ్యక్తిత్వంగా పరిగణించబడ్డాడు, ఈ భావన పాత నిబంధనలో మూలాలను కలిగి ఉంది, కొత్త నిబంధనలో పూర్తిగా గ్రహించబడింది. అపోస్తలుడైన పౌలు క్రీస్తును "దేవుని జ్ఞానం" (1 కొరింథీ 1:30) అని పిలిచాడు, యోహాను సువార్త యేసును శరీరధారియైన లోగోస్ (వాక్యం, హేతువు, జ్ఞానం) తో గుర్తిస్తుంది. దీని అర్థం క్రీస్తు బోధనలు, జీవితం, మరణం, పునరుత్థానం దేవుని జ్ఞానం యొక్క అత్యున్నత అభివ్యక్తిగా పరిగణించబడతాయి. అతని వాక్కులు సత్యాన్ని వెల్లడిస్తాయి, మానవాళికి మోక్షాన్ని అందిస్తాయి.

పాత నిబంధనలో, ముఖ్యంగా సామెతల పుస్తకంలో (సామెతలు 8) జ్ఞానం వ్యక్తిత్వం చేయబడింది, ఇక్కడ జ్ఞానం సృష్టిలో పాల్గొన్న దైవిక జీవిగా చిత్రికరించబడింది. మత్తయి 11:19లో, యేసు "జ్ఞానం దాని క్రియల ద్వారా సమర్థించబడుతుంది" అని సూచిస్తాడు, ఇది చాలా మంది పండితులు తనను తాను ఈ జ్ఞాన వ్యక్తితో అనుసంధానించే స్వయం-సూచన ప్రకటన అని నమ్ముతారు. యోహాను 1:1లో, వాక్యం (లోగోస్) దేవునితో ఉన్నట్లు, దేవుడిగా ఉన్నట్లు వర్ణించబడింది. యోహాను 1:14 ప్రకారం వాక్యం "శరీరధారియై" "మన మధ్య నివసించాడు",

ఈ దైవిక కారణం, జ్ఞానంతో యేసును సమానం చేస్తుంది.

భాషలు, దేశాలు, జాతులు మొదలగువాటి మూలంగా మనుష్యులు విడిపోయేటప్పుడు వాటిని భౌతికమైన స్వల్ప విషయాలుగా చూపుతూ వాటి వెనుక ఉన్న చిరంతన మానవ మౌల్యాలను ప్రస్ఫుటం చేస్తూ మానవులలో విశాల దృక్పథాన్ని పెంపొందింపజేయడమే తులనాత్మక సాహిత్య ప్రధాన లక్ష్యం. ఇక్కడ యేసు క్రీస్తు ఉవాచలను కొన్ని తెలుగు సామెతలతో పోల్చే ప్రయత్నం చేశాము.

1. తెలుగు సామెత: డబ్బుకీ ప్రాణానికీ లంకె

బైబులు సామెత: నీ ధనమెక్కడ నుండునో నీ హృదయమెక్కడనే యుండును. (మత్తయి 6:21)

కాంతా కనకాల పట్ల వ్యామోహం ఎవరికైనా పుట్టి ముంచుతుందనేది జగమెరిగిన సత్యం. ఇక్కడ గమనించవలసిన విషయమేమంటే పరకాంతా వ్యామోహం శిక్షార్థం. సమాజం దీనిని హర్షించదు తెగనాడుతుంది. ధనాశ అలా కాదు, అవిశ్రాంతంగా శ్రమిస్తూ డబ్బు కూడబెట్టేవాడిని చూచి లోకం హర్షిస్తుంది.

సిరిసంపదలపై గురి పెట్టుకుని మనసు లగ్నంచేసి అదే ధ్యానగా దానిపై ప్రాణాలు నిలుపుకొనే నైజాన్ని పై రెండు సామెతలు అక్షేపిస్తున్నాయి. ఈ రెండు సామెతలు ఏక భావ ప్రతిపాదకాలు పైసాను పరమాత్మగా ఎంచేవాడే నైజాన్ని దుయ్యబడుతూ వేమన,

లోభివాని ఇంత లోకంబు లోపల

మందు వేరు వలదు, మతమే కలదు

పైకముడుగ నతడు భగ్గున వడి చచ్చు' అంటున్నాడు. డబ్బుకీ ప్రాణానికి లంకె అంటే ఇదే రైబులు సామెత మరింత సూటిగా వ్యక్తిగతంగా ఈ ఆదర్శాన్ని ప్రబోధిస్తుంది. యేసు ప్రభువు వెంటకు ఒకసారి ఒక ధనిక యువకుడు వచ్చి ముక్తి పొందే మార్గమేదని అడిగాడు. నీకున్నదంతా పేదలకిచ్చి వచ్చి నన్నునుసరించునని సెలవిచ్చాడు కరుణామయుడు ధనికుడు ముఖం చిన్నబుచ్చుకొని వెళ్ళిపోయాడు. అతని హృదయం దైవ సాయుజ్యంపై లేదు. ధన దేవత మీదనే లగ్నమై ఉంది. ప్రభువు తన పర్యత ప్రసంగంలో ధనాన్ని గురించి విజ్ఞల మనోద్యక్తమెలా ఉండాలో కూలంకషంగా ఉపదేశించాడు. ఇక్కడ ధనసముపార్జన చేస్తే కొంత కాలానికి దాని విలువ తరగవచ్చు. దొంగలెత్తుకొని పోవచ్చు. మానవ హృదయంలో ఆముష్మిక చింత ఉంటే ధనాశ ఉండదు.

డబ్బుకు కాపలా కాస్తూ దోపిడీ దొంగల నుండి ధనాన్ని రక్షించుకోబోయే ప్రాణం కోల్పోతారు కొందరు, డబ్బు పోతే మళ్ళీ సంపాదించుకోవచ్చు, ఈ సత్యాలను నేర్పించిన పై రెండు సామెతలకు పండ్రతగా వేమన ఇలా ప్రబోధిస్తున్నారు.

ధనము కూడబెట్టి ధర్మంబు చేయక

యారకుండ్లు పావు లూపాలేక

ధనము వెంటరాదు ధర్మంబు సేయుడి."

2. తెలుగు సామెత: గాడిద కడుపున గుర్రం పుడుతుందా?

బైబులు సామెత: ఉప్పు నీటిబుగ్గ నుండి మంచినీరు ఊరదు (యాకోబు 3:12)

ముళ్ల పొదల నుండి ద్రాక్షలు లభింపవు (లూకా 6:44).

ఉత్తమ గుణాలు నీచునికి కలుగవు! హీన కుల సంజాతుడు, ఉన్నత కుల సంభవునితో సమానుడు కాదు! గుజ్జాన్ని, గాడిదను ఒకే గాట కట్టివేయకూడదు. ఎంత ప్రయత్నించినా హీన మానవుని నుండి ఉత్తముడు ఉత్పత్తి కాదు. ఇటువంటి విషయాలను వివరించడానికి ఈ తెలుగు సామెతను ప్రయోగిస్తారు.

ఒక జాతి లక్షణాలు పోవడం అంత సులభమైనది కాదు, పంది కడుపు నుండి నంది పుట్టడం సాధ్యం కాదు. కదా. పంది లక్షణాలు వేరు, నంది లక్షణాలు వేరు. ఏ జాతి కూడా తన లక్షణాలు విడిచి మరొక జాతి లక్షణాలతో పరిణామం చెందలేదు. ఇటువంటి సన్నివేశాలను నిరూపించడానికే 'గాడిద కడుపున గుర్రం పుడుతుందా' అనే ఈ తెలుగు సామెతను ప్రయోగిస్తారు.

బైబులు సామెతలలో ఉన్న భావం కూడా ఇదే. 'ఉప్పు నీటిబుగ్గ/ జల నుండి మంచినీరు ఊరదు, ముళ్ల పొదల నుండి ద్రాక్షలు లభింపవు. ఏ జాతి వృక్షం ఆ జాతి ఫలాలనే కాస్తుంది. ఉప్పు నీటి జల నుండి మంచినీరు ఊరదు.

'ఏ గూటి చిలుక ఆ గూటి పలుకే పలుకుతుంది' అనే

సామెత కూడా ఇదే అర్థాన్నిస్తుంది. పిల్లి కుక్కలాగా మొరగదు. కుక్క పిల్లిలాగా అరవదు. ఇవి జాతి లక్షణాలు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఈ బైబులు, తెలుగు సామెతలు రెండూ సమానార్థకంగా వాడబడతాయి.

3. తెలుగు సామెత: చవీ, సారం లేని కూర చట్టినిండ, అందం, చందం లేని మొగుడు మంచం నిండా.

బైబులు సామెత: ఉప్పు తన ఉప్పుదనం కోల్పోయిన యెడల దాని వలన ప్రయోజనమేమి? (మత్తయి 5:13).

'గంగిగోవు పాలు గరిటిడైనను చాలు. కడివెడైననేమి ఖరము పాలు' అంటాడు వేమన. గంగిగోవు పాలు కొంచెమైనా, మంచి బలాన్ని, ఆరోగ్యాన్ని ఇస్తాయి. రుచిగా ఉంటాయి. ఖరము పాలు ఎన్నైనా లాభం లేదని భావం. మంచి రుచిగల కూర కొంచెమైనా చాలు, సారం, రుచి లేని కూర చట్టినిండా ఉన్నా ప్రయోజనం లేదు. ఈ సామెతలో రెండు భాగాలున్నాయి. రెండవ భాగంలో మగని గురించి చెప్పారు. 'అందం, చందం లేని మొగుడు మంచం నిండా.. భార్యభర్తలిద్దరూ బద్ధానురాగులై ఉండాలంటే వారికి బాహ్యమైన శరీర సౌష్ఠ్యం, అందచందాలూ, ఒడ్డుపోడుగూ కూడా అవసరమే. ఇదేమీ లేకుండా మగడు మంచం నిండా ఉంటే మాత్రం లాభమేముంది? నలుగురూ మెచ్చుకోవడానికైనా భార్యభర్తలు మంచి ఈడ్చు జోడుగా ఉండాలి కదా. కనుక సారవిహీనమైన కూర చట్టి నిండా ఉన్నా, సారహీనుడైన మగడు మంచం నిండా ఉన్నా ప్రయోజనం లేదని ఈ తెలుగు సామెత

భావం.

బైబులు సామెతలో ఉప్పును గురించి చెప్పారు. ఉప్పు ఎంత చౌక ధరకు లభిస్తుందో, అంత ప్రాముఖ్యమైనది కూడా. ఎందుకంటే దానిలో ఒక సారం (రుచి) ఉంది. అదే ఉప్పుదనం, అది ఉన్నంతసేపు ఉప్పు ప్రయోజనకరమైనది. విలువైనది. ఆ ఉప్పుదనాన్ని కోల్పోయినట్లయితే అది ఇంక దేనికి పనికిరాదు. కాబట్టి సారంలేని కూర, అందం చందం లేని భర్త, సారవిహీనమైన ఉప్పు నిప్పుప్రయోజనాలని తేలింది.

మానవులలో నైతిక విలువలకు సంబంధించిన వెలుగు ఉండాలి. అది ప్రతివారిని ఆకర్షించి, వెలిగిస్తూ ఉండాలి. అది లేని మానవుడు జీవన్ముతుడు. అంటే సారంలేని ఉప్పు, రుచిలేని కూరల్లాటివాడు.

'నిక్కమైన మంచి నీలమొక్కటి చాలు, తళుకు బెళుకురాళ్ళు తట్టిడేల?

అంటాడు ప్రజాకవి వేమన, ఒక రత్నం ఉంటే చాలు, గులకరాళ్ళు తట్టిడున్నా దాని వల్ల ఏ విలువ ఉండదు. కాగా మానవులు రుచిగల కూరవలె, అందగాడైన భర్తవలె, సారవంతమైన ఉప్పు వలె ఉండి బ్రతుకును కళాత్మకంగా మలుచుకోవాలని ఈ తెలుగు, బైబులు సామెతలు ప్రబోధిస్తున్నాయి.

4. తెలుగు సామెత: చిక్కుడు తీగెకు వీరకాయ కాస్తుందా? జిల్లేళ్ళకు మల్లెలు పూస్తాయా?

బైబులు సామెత: ద్రాక్ష తీగెకు అంజురములు కాయునా? (యాకోబు 3:12).

ఇది ప్రకృతి విరుద్ధమైన భావం, గుణం ఉండబోదని తెలియజేసే సామెత. 'ఏ గూటి చిలుక ఆ గూటి పలుకే

పలుకుతుంది' అనేది దీనికి సమానార్థకమైన మరో తెలుగు సామెత, చిక్కుడు తీగకు చిక్కుడు కాయలు, బీరతీగకు బీరకాయలే కాస్తాయి. చిక్కుడు తీగకు బీరకాయలు కాని, బీరచెట్టుకు చిక్కుడు కాయలు గానీ కాయవు. అలాగే జిల్లేడు చెట్లకు మల్లెపూలు పూయవు. కొద్దిగా స్వరూప సామీప్యత ఉన్నంతమాత్రాన మల్లె జిల్లేడు పువ్వు కాదు. జిల్లేడు పువ్వు మల్లె కాదు, ఇత్తడి పుత్తడి కాదు, పుత్తడి ఇత్తడి కాదు. దేని గుణాలు దానివే, దేని లక్షణాలు దానివే.

ఇక్కడ చెట్లను గురించి, పువ్వులను గురించి చెప్పినా అదంతా మానవులకే అన్వయించుకోవాలి. ఉపమానాలు ఎన్ని చెప్పినా అంతర్దీనంగా ఉన్న ఉపమేయం మాత్రం మానవుడే నక్క వాతలు పెట్టుకున్నంతమాత్రాన పులి కాలేదు కదా, అలాగే ఎన్ని వేషాలు వేసినా ఎవరి సహజ గుణాలు వారికే ఉంటాయి గాని ఇతరులకు సంప్రాప్తించవని ఈ సామెతల అర్థాలు.

బైబులు సామెతలో కూడా ఇదే అర్థం ఉంది. ద్రాక్ష తీగకు అంజురపు పండ్లు కాయవని చెప్పబడింది. ఉప్పు నీటి ఊట నుండి మంచినీళ్ళు, మంచి నీళ్ళ ఊట నుండి ఉప్పు నీళ్ళు ఊరవని స్పష్టం చెయ్యబడింది. సూక్ష్మంగా పరిశీలిస్తే ప్రకృతిలో సహజత్వం లోపించలేదు గాని, మానవుడే సహజ గుణాలను, అనగా మానవత్వాన్ని విడిచిపెట్టి దానవత్వాన్ని ప్రదర్శిస్తూ ప్రకృతికి వికృత రూపమును కల్పిస్తున్నాడని భావించాలి. కాగా మానవీయ మూల్యాలను పునరుద్ధరించడమే. ఈ రెండు సామెతల భావంగా భావించవచ్చు.

5. తెలుగు సామెత: కొత్త గుడ్లకు రంగు పట్టినట్టు పాత గుడ్లకు పట్టదు.

బైబులు సామెత: పాత గుడ్లకు కొత్త గుడ్లతో మాసిక వేయలేము (మత్తయి 9:16)

'పాత' అనగానే కొంత శక్తిహీనమైనదని మనకు బోధపడుతుంది. వయస్సులో ఉన్నప్పుడు వంకలుండవని చెబుతారు, వయస్సు పోయిన తరువాత అన్ని రంగాలలోను వెనుకబాటుతనం వస్తుంది. ప్రతి రంగంలోనూ కొత్తకు ప్రాధాన్యమిస్తాము, కొత్తదాన్ని ఏ విధంగానైనా మలుచుకోవచ్చు. కొత్తదానికున్న అందచందాలు, నిస్సర్గ తేజాలు పాత దానికి ఉండవు, నూతనత్వానికున్న సొంపు పాతదానికి ఉండదు. కొత్త గుడ్లకు రంగు వేసినా, దానితో మరొకటి చేసినా బాగానే ఉంటుంది. కాని పాత గుడ్లకు రంగు పట్టదు. దాంతో ఇంకే వస్తువునూ చేయనూ లేము. ఇటువంటి సందర్భాలు వివరించడానికి ఈ తెలుగు సామెతను ప్రయోగిస్తారు. బైబులు సామెత కూడా దీనికి సమానార్థకమే. పాత గుడ్లకు పాత గుడ్లనే మాసిక వేయాలి, కొత్త గుడ్లకు కొత్త గుడ్లనే మాసిక వేయాలి. అలా కాకుండా కొత్తకు పాతది, పాతదానికి కొత్తది మాసిక వేసినట్లయితే అది నిలువదు.

భావ సామీప్యం కావాలనేది ఈ సామెతలలోని సారాంశం. కొత్త భావాలు గలవారు అలాంటివారితోనే కలుస్తారు. పాత భావాలు గలవారు అటువంటివారితోనే కలుస్తారు. కాబట్టి కొత్త కొత్తతోనే కలుస్తుంది. పాతది పాతదానితోనే జతగూడుతుంది. ఈ భావాలను బైబులు, తెలుగు సామెతలు రెండూ సమానంగా

బోధిస్తున్నాయి.

6. తెలుగు సామెత: కడుపులో ఎట్లా ఉంటే కాపురమట్లా ఉంటుంది.

బైబులు సామెత: మంచి చెట్టు చెడ పండ్లనీయదు. చెడు చెట్టు మంచి పండ్లనీయదు. (లూకా 6:45).

"చెట్టు పేరు చెప్పి కాయలమ్ముకోవడం" అనే సామెత తెలుగులో ఉంది, అంటే ప్రసిద్ధమైన చెట్ల పేర్లు చెప్పి కాయలమ్ముకుంటూ ఉంటారు. ఉదాహరణకు "ఇవి పాలకొల్లు బత్తాయిలు" అంటారు. ఒకప్పుడు పాలకొల్లులో మంచి బత్తాయిలు దొరికేవేమో. ఇప్పుడు ఆ పేరు చెప్పి బత్తాయి పండ్లు అమ్మేవారున్నారు. అసలప్పుడు పాలకొల్లులో బత్తాయి చెట్లు ఉన్నాయా? లేదా? అని ఆలోచించే అవకాశం ఇక్కడ ఉండదు. అలాగే "వడ్లపూడి నారింజ" అంటాము. ఒకనాడు వడ్లపూడి నారింజ పండ్లకు ప్రసిద్ధి కావచ్చు. ఆ పేరుతో నేడు కొందరు నారింజ పండ్లు అమ్ముకొంటారు. ఇప్పుడు వడ్లపూడిలో నారింజలు ఉన్నదీ లేనిదీ ఇక్కడ ప్రధానం కాదు. అంటే మంచి చెట్ల పేరు చెప్పి, పండ్లమ్ముకోవడమన్నమాట.

బైబులు సామెతలో మంచి చెట్టు చెడు పండ్లు కాయదని, చెడ చెట్టు మంచి పండ్లనీయదని ఉన్నది. చెట్టు తన పండ్ల వల్ల ప్రసిద్ధమవుతుంది. బ్రహ్మ షెముడు పొదలో మధుర ఫలాలు పండవు, కోరింత పొదలకు ద్రాక్షపండ్లు కాయవు. యేసు చెప్పిన ఈ సామెత కేవలం చెట్లకు సంబంధించింది మాత్రమే కాదు, అది మంచి వ్యక్తులకు, వారి హృదయాలకు సంబంధించింది. అందుకే ఇంకా కొంచెము ముందుకు వెళితే, ఇక్కడ మంచి చెట్టు సజ్జనుడితోను, చెడ చెట్టు

దుర్జనుడితోను పోల్చబడ్డాయి అని గ్రహిస్తాము.

చెట్టు బైబులులో పలుమారులు మనిషికి ఉపమానంగా కనిపిస్తుంది. నిప్పుయోజనమైన చెట్టు ఎలా నరికివేయబడి వంట చెఱకుగా వాడబడతాయో, పనికిమాలిన మనుష్యులు కూడా అలాగే పారవేయబడతారు.

ఇక తెలుగు సామెతలో 'కడుపు' అంటే "హృదయం" అనే అర్థం గ్రహించాలి. హృదయంలో ఏ విధంగా ఆలోచిస్తే, మన క్రియలు ఆ విధంగా అంటే కడుపులో ఉన్నదానిని బట్టి బహిర్గతమవుతాయి, "సజ్జనుడు తన హృదయమను మంచి ధననిధిలోనుండి సద్విషయములను బయటికి తెచ్చును, దుర్జనుడు చెడ ధననిధిలో నుండి దుర్విషయములను బయటికి తెచ్చును, హృదయములో ఉన్నదానిని బట్టి ఒకని నోరు మాటలాడును అంటుంది. బైబులు (లూకా 6:45) అంటే హృదయాలోచనలు ఎట్లా ఉంటే మాటలు చేతలు తదనుగుణంగా ఉంటాయని భావించవచ్చు. అందుకే "కడుపులో లేనిది కౌగలించుకుంటే వస్తుందా?" అని మరొక తెలుగు సామెత పై దానికి సమానార్థకంగా వాడబడుతున్నది. పైకి ఎంత ప్రేమ ఉన్నట్టు మాట్లాడినా హృదయంలో మమతానురాగాలు లేకపోతే, అవన్నీ ఉత్తుత్తి మాటలనీ, నీటిమీది, వ్రాతలనీ తెలుసుకోవాలి. దేనికైనా హృదయమే మూలం. దానిని బట్టి మన క్రియలుంటాయి.

హృదయంలో మంచి ఉంటే అది క్రియారూపంలో బహిర్గతమై అందరి మెప్పు పొందుతుంది. పనికిమాలిన చెట్టు మంచి ఫలములు ఫలించనట్లే, పెదవులతో పైపై మాటలు పలికితే వాటి వల్ల ప్రయోజనం శూన్యం. 'విత్తును బట్టి చెట్టు' అనే మరొక తెలుగు సామెత కూడా ఈ భావాలకు బీజం వంటిది.

'విత్తాకటి వేస్తే చెట్టు ఇంకొకటి మొలవదు కదా!' దీని కొనసాగింపే మంచి చెట్టు చెడ్డ పండ్లను, చెడు చెట్టు మంచి పండ్లను ఈయవు అన్న బైబులు సామెత.

7. తెలుగు సామెత: ఒక ఒరలో రెండు కత్తులిమడవు

బైబులు సామెత: ఎవరును ఇద్దరు యజమానులను సేవింపలేరు (మత్తయి 6:24).

'కంటికి నిద్ర వచ్చునె...' అని ప్రారంభించి శ్రీనాథ మహా కవి తన భీమఖండంలో 'కంటకుడైన శాత్రువుడొకండు తనంతట తాను కల్గినన్' అంటాడు. తనతో సమానుడైన శత్రువు ఒకడుంటే కంటికి నిద్ర రాదట. వంటకం రుచింపదట. ఇంకే సుఖమూ తృప్తినివ్వదట. పై తెలుగు సామెత కూడా ఒక ఒరలో రెండు కత్తులిమడవని వివరిస్తున్నది.

ఇది స్పర్థలతో వైషమ్యాలతో నడుస్తున్న లోకం. ఒకరి కంటే మరొకరు ప్రజ్ఞావంతులనిపించుకోవాలని, ఒకరి కంటే మరొకరు పండిత ప్రకాండలని పేరు పొందాలని అందరూ తాపత్రయపడుతున్న కాలం! ఎదుటివాని గొప్పతనాన్ని, సామనస్యాన్ని అర్థం చేసుకోలేక, అర్థం చేసుకున్నా అంగీకరించలేక, అసూయా ద్వేషాలతో క్రింద మీదొత్తున్న ఈ లోకంలో, ఇద్దరు సమాన ప్రతిభాపాటవాలు గలవారు ఒకరినొకరు సహింపలేరు సరికదా, కొన్నిసార్లు ఒకరి మీద ఒకరు కత్తులు దూసుకుంటారు కూడా. ఇటువంటి సందర్భాలను పై తెలుగు సామెత జ్ఞప్తికి తెస్తుంది.

లోకులు కూడా ఒకే సమయంలో ఇద్దరు వ్యక్తులకు సమాన గౌరవస్థానాలు కల్పించడానికి

నానాయాతనలూ పడతారు. ఒకవేళ కల్పించినా ఎవరికీ చిన్న లోటు కలిగినా, అతడు అందరి మీదా విరుచుకు పడతాడు. తోడివారిలో తనకు తలవంపులు వచ్చాయని మండిపడతాడు. ఇందువల్లనే ఒక ఒరలో రెండు కత్తులు ఇమడలేవనే తెలుగు సామెత ప్రాధాన్యతను సంతరించుకుంది.

ఎవరును ఇద్దరు యజమానులను సేవింపలేరు అనే బైబులు సామెత కూడా తెలుగు సామెతలోని భావాన్నే స్ఫురింపజేస్తుంది. ఒక మనిషి ఇద్దరు యజమానులకు కొలువు చేసి ఆ ఇద్దరినీ ఏక రీతిలో మెప్పించడం అసాధ్యం. అతడు ఒక యజమాని పట్ల విధేయతా విశ్వాసాలు, వేరొకరి పట్ల ఉదాసీతన, నిరాసక్తలు చూపించడం సహజం. అది మానవ వైజం. క్రీస్తు నోటి వెంట వెలువడిన ఈ సామెతలోని ఇద్దరు యజమానులు దైవము, ధనము, దైవం మనిషిని నిస్వార్థపరునిగా చేస్తే, ధనం మనిషిని స్వార్థపరుణ్ణి చేస్తుంది. అందువలన ఎవరూ ఏక కాలంలో ఈ ఇద్దరు యజమానులను ఏకరీతిలో సేవించలేదు.

బైబులు సామెతలోని మనిషిని ఇద్దరు యజమానులను, తెలుగు సామెతలోని 'ఒక' రెండు కత్తులుగా భావించుకుంటే ఈ రెండు సామెతలు సమానార్థకాలవుతాయి.

8. తెలుగు సామెత: ఆకును నలిపినప్పుడే సువాసన బయటపడేది

బైబులు సామెత: గోధుమ గింజు చనిపోయిననే తప్ప ఫలించదు (యోహాను 12:24).

ఆకును నలిపినప్పుడే దాని అసలైన సువాసన తెలుస్తుంది. శ్రమైక జీవనంలో ఉన్న సౌరభాన్ని

వర్ణించడంలో ఈ సామెతను ఉపయోగిస్తారు. రాపిడి పెట్టనిదే వజ్రానికైనా మెరుగు రాదు. నిప్పులో కాల్చి సమ్మెటతో సరిచేయనిదే ఇనుము ఉపయోగకరమైన పనిముట్టు కాదు. పుటం వేయనిదే బంగారం పనికిరాదు. అలాగే యాతనలు అనుభవించి జయించనిదే జీవిత మాధుర్యం అందదు. ఇది శ్రమానుభవంతో గానీ అనుభవైకవేద్యం కాదు.

క్రొవ్వొత్తి కాలుతుంటేనే వెలుగులు చిమ్మగలదు. ఆ వెలుగులు చీకటిని చీల్చివేసి బ్రతుకులను వికసింపజేయగలవు. క్రొవ్వొత్తి కాలుకుండా ఉంటే వెలుగు లేదు, ప్రగతి లేదు. కాబట్టి కష్టాలనే సుఖాలుగా భావించి ఉత్సాహంతో ముందుకు పోయినవాడే పురోగతి! కష్టాలకు, కడగండ్లకు భయపడి పారిపోతే అది తిరోగతే!

విత్రనం చావనంతవరకు అది ఒకటిగానే ఉంటుంది. భూమిలో పడి చనిపోయి, అంకురంగా రూపమెత్తినట్లయితే అది విస్తారంగా ఫలిస్తుంది. ప్రాణం పట్ల తీపి ఉండి కష్టాలకు ముఖం చాటువేసేవాడి జీవితంలో ఎదుగూ బొదుగూ ఉండదు. ఆకును పిండితేనే సువాసన గుబాళిస్తుంది. గోధుమ గింజ మరణిస్తేనే పునర్జన్మతో విస్తారంగా ఫలిస్తుంది అని అందరు గ్రహించాలి.

9. తెలుగు సామెత: వైద్యుడు మొదట తన వ్యాధిని పోగొట్టుకోవాలి

బైబులు సామెత: వైద్యుడా, నీకు నీవే వైద్యము చేసుకొనుము (లూకా 4:23).

దగ్గుతూ, ఆయాసపడుతూ నాడిపట్టి చూచే వైద్యుణ్ణి చూస్తుంటే రోగికి దిగులే, గుండె గుబులే. చెముడు

బాగు చేసుకుందామని వైద్యుడి దగ్గరికి పోతే ఆ మహాను భావుడికి బ్రహ్మచెముడైతే చిక్కే శకునం చెప్పి బల్లి కుడితిలో పడి, చచ్చిందంటే నవ్వొస్తుంది. అయితే తెలుగు సామెతలో వండిన హాస్యరసాన్ని పక్కనబెడితే పైకి తేలే వైతికార్థం గమనించదగినది. ఎదుటివానికి ఏదైనా చెప్పే ముందు తనను తాను సరిచేసుకుంటే ఆ హితోపదేశానికి అర్థముంటుంది. ప్రొద్దన్నమానం దొమ్మరి గుడిసెల్లో దూరేవాడు శ్రీరంగ నీతులు చెబితే ఎలా?

'వైద్యుడా, నీకు నీవే వైద్యము చేసుకొనుము అని జన సామాన్యంలో వాడుకలో ఉన్న సామెతను తన స్వగ్రామానికి వచ్చిన తరుణంలో యేసుక్రీస్తు ఉటంకించాడు. ఆయన బాల్యం గడిపిన ఊరు నజరేతు. యేసు బాల్యమిత్రులందరో ఆ దినాన ప్రార్థనా మందిరంలో ఉన్నారు. అన్య ప్రాంతాలలో ప్రవక్తగా గుర్తింపు తెచ్చుకున్న ప్రభువు తన స్వస్థలంలో మొదటసారిగా బోధకుడుగా నిలిచి దైవోపదేశమిస్తున్న తరుణం. అక్కడ చేరినవారంతా ఇతడు మనకు తెలిసినవాడే కదా అంటూ చెవులు కొరుక్కుంటున్న తరుణంలో ఆయన వారితో, 'నా విషయంలో మీరు 'వైద్యుడా, నీకు నీవే వైద్యం చేసుకో' అనే సామెతను ఉపయోగిస్తారు' అని అన్నాడు. అక్కడివారి ధోరణి అమ్మ పుట్టిల్లు మేనమామ ఎరుగడా అన్నట్టుగా ఉంది. తమ మధ్య పెరిగిన వ్యక్తిని గురువుగా వారంగీకరించలేకపోతున్నారు. నీవు మాకు చెప్పేముందు నీ సంగతి ముందు నీవు చూచుకో అన్నట్టుగా ఉంది వారి వాలకం. ఇది చెప్పిన తరువాత యేసు లోకుల సహజ ప్రవృత్తిని వర్ణిస్తూ ప్రవక్త ఎవడూ స్వదేశంలో ఘనుడు కాదు' అన్నాడు. బైబులు సామెత నేపథ్యం ఇది.

తెలుగు, బైబులు సామెతలు రెండూ ఒకే అర్థాన్ని

ప్రతిపాదిస్తున్నాయి, మన ఇల్లు చక్కబెట్టుకున్న తరువాత ఊరి. పెత్తనాలన్నైనా, తనలో లోసుగులుంచుకుని ఎదుటివారిని సరిదిద్దబోతే తిరస్కారమెదురయ్యే ప్రమాదము,

10. తెలుగు సామెత: దీపముండగానే ఇల్లు చక్కబెట్టుకోవాలి.

బైబులు సామెత: వెలుగు ఉండగానే నడువుడి (యోహాను 12:35).

సమయముండగానే, కాలం మీరిపోకుండానే అన్నీ చక్కబెట్టుకోవాలనే సందర్భంలో ఈ సామెతలను ఉపయోగిస్తారు.. "చేతులు కాలిన తరువాత ఆకులు పట్టుకుని ఏం లాభం?" అనే సామెత కూడా ఇటువంటి ముందు జాగ్రత్తను సూచించేదే. ప్రతిదానికి ఒక సమయముంటుంది, చదువుకొనడానికి, పెళ్ళి పేరంటాలు జరుపుకోవడానికి, పని చేయడానికి, ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుకోవడానికి నిర్ణీత సమయాలున్నాయి. చదువుకునే సమయంలో అశ్రద్ధగా తిరిగి, వయస్సు మీరిపోయి, చదువుకోలేని సమయంలో చింతిస్తే లాభం ఉండదు. మొదటినుంచీ ఆరోగ్యం పట్ల శ్రద్ధ తీసుకోకుండా, శరీరం వ్యాధిగ్రస్తమై, ఔషధాలు కూడా పనిచేయని స్థితిలో గతాన్ని తలచి వగచినందువల్ల వచ్చే ఫలితం శూన్యం! శరీరంలో బలం ఉన్నప్పుడే పనిచేసి, నాలుగు రాళ్ళు సంపాదించి, పొదుపు చేసుకోవాలి. అలా కాకుండా బలం ఉన్నప్పుడు నోమరిగా పడుకొని, బలహీనమైపోయి, దారిద్ర్యంతో మగ్గుతున్నప్పుడు పనిచెయ్యలేక, సంపాదించలేక పోతున్నానని చింతిస్తే ఫలితం శూన్యం! జీవం ఉండగానే సన్మార్గంలో నడిచి, సద్గతిని

పొందడానికి సంసిద్ధపడాలి. అన్నీ పోయి అంధకారం అలముకున్నప్పుడు ఆవేదన పడితే ప్రయోజనం ఉండదు. సమయాన్ని సద్వినియోగం చేసుకున్నవాడే సమస్తాన్ని పొందగలడు అని ఈ సామెతలు బోధిస్తున్నాయి.

11. తెలుగు సామెత: చెప్పుట కంటే చేయుట మేలు

బైబులు సామెత: క్రియలు లేని విశ్వాసము వ్యర్థము (యాకోబు 1:17).

కేవలం చెప్పడం వల్ల ప్రయోజనం శూన్యమనీ, క్రియచేసి చూపడం మేలని తెలిపే సందర్భంలో ఈ సామెతలను ఉపయోగిస్తారు. ఈ లోకంలో అన్నిటికంటే తేలికైన విషయం ఇతరులకు నీతులు చెప్పడమే, క్రియాశూన్య వచనాల వల్ల ఎలాంటి మేలూ జరగదు. పూర్వాంధ్ర కవి గురజాడ "ఒట్టి మాటలు కట్టిపెట్టి గట్టిమేల్ తలపెట్టవోయ్" అన్నారు. మదర్ థెరిసా పనిచేసే చేతుల్ని ప్రశంసించింది. చేసిన మంచిపని చిన్నదైనా అది ఎంతో గొప్ప ఫలితాన్నిస్తుందని విజ్ఞులంతా ప్రబోధించారు. కాబట్టి అస్తమానం మాటలు చెప్పడం కంటే చేతల ద్వారా చూపిస్తే మంచి ఫలితం ఉంటుంది.

కనుక క్రియా శూన్య వచనాలు మాని సత్రియలు చేయాలి. అలా చేయనివాడు అద్దంలో తన ముఖాన్ని తాను చూసుకుని, అవతలికి పోయి తన రూపాన్ని మరచిపోయేవాని లాంటివాడే! కనుక చెప్పడం కంటే చేసి చూపడం మేలు. మాటలు కోటలు దాటతాయి, లేత సొరకాయను తురిమినంత సాఫీగా కొందరు కోతలు కోస్తారు. మహా భారతంలో ఉత్తర కుమార

ప్రగల్భాలు ఇలాటివే.

పరాత్పరుని పట్ల విశ్వాసమే మనిషిని దైవానుగ్రహపాత్రునిగా చేస్తుందనీ, విశ్వాసమే దేవుడు ఒక వ్యక్తిని నిర్దోషిగా ఎంచే మార్గమనీ ప్రవక్తలు నుడివారు. అయితే ఆ విశ్వాసం క్రియాశూన్యమైనదైతే ఇబ్బందే. ఎందుకంటే అసలు విశ్వాసం మున్నదో లేదో చెప్పడమెలా? విశ్వాసమన్నది మనషుల చేత క్రియలను చేయిస్తుంది. తనకు విశ్వాసమున్నదని ఎవరైనా నోటితో అనగలరు, అతనిలో సత్రియలు కనిపిస్తుంటే అతడన్నమాట నమ్మగలం. అందుకే యాకోబు భక్తవరేణ్యుడు క్రియా శూన్యమైన విశ్వాసం మృతతుల్యమని సెలవిచ్చాడు. పరిశుద్ధ గ్రంథంలో దర్శనమిచ్చే పుణ్య జీవులందరూ తమ విశ్వాసం చొప్పున వివిధ మహాత్కారాలు నీతిక్రియలు చేసి చూపారు. దేవుని మెప్పు పొందారు. తెలుగు, బైబులు సామెతలు రెండూ ఆచరణ లేని ఆదర్శాలను గరించి క్రియాశీలతను కొనియాడుతున్నాయి.

12. తెలుగు సామెత: డబ్బు సాపిష్టిది

బైబులు సామెత: ధనకాంక్షే సర్వానర్థములకు మూలము (1 తిమోతి 6:10).

ధనస్సును చేబూని పలుజనపదాలను ఓడించి ధనం విస్తారంగా సంపాదించి నందుకు అర్జునునికి ధనంజయుడనే పేరు వచ్చింది. ధనం అనే పదానికి అలమంద అనే అర్థం కూడా ఉంది. పూర్వం నాణేలకు బదులుగా గోవులే క్రయ విక్రయ సాధనాలుగా ఉండేవి. భారతంలో ఉత్తర గోగ్రహణానికి గోధనాన్ని వృద్ధి చేసుకోవాలన్న కొరవుల దురాశ కూడా ఒక కారణం. ధనాశ అనేది పిశాచివలె పట్టి విడువక పీడిస్తుంది.

ఎంతటివారైనా డబ్బు మీద కోరికతో ఎలాటి అడ్డదారి తొక్కడానికైనా వెనుకాడరు. ధనమదం ఆధ్యాత్మిక చింతనను నశింపజేస్తుంది. అందుకే,

'ధనమదంబు చేత దైవంబు నెరుగరు

కుటిల భావమంది క్రూరజనులు అంటున్నాడు వేమన,

'ధనమొచ్చిన మదమెచ్చును

మదమెచ్చిన దుర్గుణంబు మానక హెచ్చునీ' అనే వాస్తవాన్ని వేమన కూడా గుర్తించాడు.

డబ్బు సాపిష్టిది. డబ్బు కోసం మనుషులు పడే పాట్లు తొక్కే అడ్డదార్లు లెక్కకు మిక్కిలి. ధని గనుక

ధర్మపథంలో పట్టుదల లేనివాడైతే వాడు ధర్మకంటకుడై ధన గర్వంతో పాతకాలను మూటగట్టుకుంటాడు.

బైబులు సామెత కూడా ఇదే భావాన్ని తెలియజేస్తున్నది. ధనకాంక్షే సర్వానర్థాలకు

మూలమంటున్నది. ధనం అవసరమే, అయితే దాని కోసమే జీవించడం మంచిది కాదు, దాని కోసం

పెడదారిలో పాదమిడడం ప్రమాదకరం, ఈ ధనకాంక్షనే లోభమంటారు, లోభమే అన్ని కీడులకు

మూలమంటాడు చిన్నయసూరి మిత్రలాభంలో, కాబట్టి ధనమే సమస్తమని భావించి, తదనుగుణంగా జీవిస్తే

ప్రమాదమే.

13. తెలుగు సామెత: చిక్కుల గుఱ్ఱానికి కక్కుల కళ్ళెము

బైబులు సామెత: గుఱ్ఱములు లోంగి యుండుటకు కళ్ళెము తగిలించినట్లు... (యాకోబు 3:3)

సాధారణంగా గుఱ్ఱాలకు కళ్ళెం వేస్తారు. కారణం? కళ్ళెం లేకపోతే గుఱ్ఱాలు మాట వినవు. కొన్ని చిక్కుల్లో పడవేసే గుఱ్ఱాలుంటాయి. వాటికి కక్కులు ఎక్కువగా

ఉండే కళ్ళం వేస్తారు. ఏమాత్రం గుజ్జం సకిలించి విదలించబోయినా ఆ నొక్కులు అంగిట్లో, నాలుక మీద గుచ్చుకొని గాయాలొకాయి. చిక్కులు పెట్టే గుజ్జానికి ఎక్కువ కక్కులు ఉన్న కళ్ళం వేస్తారు. తద్వారా దానిని అదుపు చేయవచ్చు.

కొంతమంది మానవులు లోబడరు, పొగరుబోతుతనాన్ని ప్రదర్శించి అందరినీ తూలనాడుతూ ఉంటారు. అటువంటివారికి ఎదురుదెబ్బ తగిలి, తెగని సమస్య మెడకు చుట్టుకొని వారు అదుపులోకి వచ్చినప్పుడు ఈ తెలుగు సామెత అర్ధవంత మౌతుంది.

బైబులు సామెత కూడా ఇదే అర్థాన్ని బోధిస్తున్నది. గుజ్జాలను లోబరచుకోవడానికి కళ్ళం తగిలించినట్లుగా మనిషి తనను తాను అదుపులో ఉంచుకోవాలని ఉద్బోధిస్తున్నది ఈ బైబులు సామెత.

చిక్కుల గుజ్జానికి కక్కుల కళ్ళెము అనే తెలుగు సామెత, గుజ్జములు లొంగి యుండుటకు కళ్ళెములు తగిలించినట్లు అనే బైబులు సామెత ఒకే అర్థాన్ని బోధిస్తున్నాయి.

సిరి నిజమ్ముగ పట్టి టక్కరిది సుమ్ము' అంటాడు జాషువ కవి తన ఫిరదౌసి' కావ్యంలో నిన్న మొన్నటిదాకా హిందువుల పరాక్రమాన్ని ఆశ్రయించిన రాజ్యలక్ష్మి, నేడు తురక భూధవుని ఖడ్గాన్ని వలచి, అతని అధీనమైపోయింది. ఈ సిరిని నమ్మరా దంటాడు జాషువ కథానుగుణంగా.

ధనమే అన్నిటికీ మూలమని, అదే సర్వస్వమని, దాని కోసమే అవార్థిశలు తప్పిస్తే అది లోభమవుతుంది. ధనం అవసరమే, కాని ధనమొక్కటే, లేక ధన సంపాదన మొక్కటే జీవిత పరమార్థం కాదని ఈ

సామెతల ద్వారా గ్రహించాలి.

14. తెలుగు సామెత: గుడ్డివాడు గుడ్డివానికి దారి చూపినట్లు

బైబులు సామెత: గుడ్డివాడు గుడ్డివానికి త్రోవ చూపిన యెడల వారిద్దరు గుంటలో పడుదురు గదా (లూకా 6:39).

గుడ్డివానికి ఏ వస్తువూ కనిపించదు. అతడు దారిలో సరిగా నడవలేదు. అటువంటి అంధుడు మరొకరికి యెలా దారి చూపిస్తాడు? వారిద్దరూ గుంటలో పడతారు కదా. ఇదే విషయాన్ని పోతన భాగవతంలో ప్రహ్లాదునితో పలికిస్తాడు. "కాననివాని నూతగొని కాననివాడు విశిష్ట వస్తువునే కానని భంగి..." అంటాడు. విశిష్టమైన వస్తువును చూడడం గాని, దారిలో నడిచే వేరొకరికి దారి చూపడం గాని కేవలం కళ్ళున్న వాళ్ళకే సాధ్యమవుతుంది. "అంధునకు కోటమె వెన్నెల?" అంటాడు మనుచరిత్రలో ఆంధ్రకవితా పితామహుడు అల్లసాని పెద్దన.

జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తే అసలీ అంధత్వం బాహ్య నేత్రాలకు కాదు, అంతర్నేత్రాలకేనని మన బుద్ధికి తోచక మానదు. నీతి మార్గం తెలియనివాడు జ్ఞానమంటే, వినయమంటే ఏమిటో అంటుబట్టనివాడు, వేరొకరికి నీతిని గూర్చి, జ్ఞాన వినయాలను గూర్చి ఏమని బోధిస్తాడు? సన్మార్గమంటే ఏమిటో, ధర్మశాస్త్రమంటే ఏమిటో, అసలు ధర్మమంటే ఏమిటో అవగాహన లేనివాడు సన్మార్గాన్ని గూర్చి ధర్మశాస్త్ర పద్ధతిని గూర్చి ఏమని ప్రబోధిస్తాడు? యేసు చెప్పిన సామెతలోని గూఢార్థం ఇదే. ఆనాటి శాస్త్రులు, పరిసయులు ధర్మశాస్త్రాన్ని, సత్యమార్గాన్ని అవగాహన

చేసుకొనకుండా, కొన్నిటి యెడల అవగాహన ఉన్నా, ఆచరించకుండా ప్రజలకు వాటిని గూర్చి బోధించారు. దానిని యేసు వ్యతిరేకించాడు. అవగాహన లేని శాస్త్రులను, పరిసయులను యేసు గ్రుడ్డివారితో పోల్చాడు. "వారు గ్రుడ్డివారైయుండి, గ్రుడ్డివారికి త్రోవ చూపువారని" పేరు పెట్టారు, నిజానికి కళ్ళున్నవాడే, అనగా జ్ఞాన సంస్కార సంపత్తి గలవాడే ఇతరులకు దారి చూపిస్తాడు. యధార్థమైన ధర్మమార్గోపదేశం చేస్తాడు. అలాంటివాడే నిజమైన గురువు, అలాంటివాడే అసలైన జ్ఞాని, అంతేగాని నీతిన్యాయాల పట్ల, సత్యధర్మాల పట్ల సదవగాహన లేనివాడు అందుడే. అతడు ఇతరులను సత్యమార్గాన నడిపించలేదు. ధర్మమార్గోపదేశం చెయ్యనూ లేదు. శాస్త్రులూ, పరిసయులూ అలాంటివారే.

కాబట్టి గుడ్డివాడు గుడ్డివాడికి దారి చూపడం అజ్ఞాని, అజ్ఞానికి బోధించడం వంటిది అని ఈ సామెతలు బోధిస్తున్నాయి.

15. తెలుగు సామెత: కుడిచేయి చేసే దానము ఎడమ చేయి ఎరుగరాదు.

బైబులు సామెత: నీవు దానము చేయునప్పుడు నీ కుడిచేయి చేయునది నీ ఎడమ చేతికి తెలియకుండునట్లు రహస్యముగా చేయుము. (మత్తయి 6:3).

బహుశా బైబులు సామెతను అనుసరించి ఈ తెలుగు సామెత వెలుగులోకి వచ్చి ఉండవచ్చు. ఏది ఏమైనా ఉన్నదానిలో కొంత లేనివాళ్ళకు ఇవ్వడమనేది ఉత్తమ లక్షణాలలో ఒకటి. ఎంతసేపూ నావాళ్ళకు డాయాలి లేక నావాళ్ళకు ఏమివ్వాలి అనుకునేకంటే, ఏమీ

లేనివాళ్ళకు ఇవ్వడం వల్ల వాళ్ళను సంతోషపెట్టిన వాళ్ళము అవుతాము. మనకు కూడా ఎక్కడ లేని సంతృప్తి లభిస్తుంది, కానీ, నేటి సమాజంలో చాలామంది తమ గొప్పను ప్రదర్శించడానికో, లేక తాము గొప్ప దానగుణము కలవారమని నలుగురు చెప్పుకోవడానికో దానధర్మాలు చేస్తుంటారు. కానీ అలా చేయడం వల్ల గొప్పదనమేముంది? ఎవరైనా అలాగే చేస్తారు. ఉత్తములు, గుణవంతులు ఎక్కువగా గుప్తదానాలు చేస్తారు. వారు చేశారని ఎవరికీ తెలియనివ్వరు. తాము చేసేటప్పుడు కుడి చేయి చేసింది ఎడమ చేతికి తెలియకుండా ఉండాలంటే అసలు దానము ఎంత రహస్యంగా చేయాలో అర్థమవుతుంది. రహస్యంగా చేయుట వలన అందరి మెప్పు కోసమో, గొప్ప కోసమో కాక ఇతరులను పైకి తేవాలనే ఉద్దేశ్యముతో చేసినట్లు అవుతుంది. అందుకే వేమన 'పెట్టి చెప్పరాదు పేదకైన' అని అంటాడు.

మనం చేసే సహాయాలు అందరికీ తెలుస్తూ ఉండడంలో ఒక ఇబ్బంది ఉంది. దానం చేసేవాడి ప్రతిష్ఠ పెరుగుతుంది. గానీ దానం పుచ్చుకునే వారిని అది ఒక రకంగా కించపరచినట్టే. ప్రియ వచనములతోడి దానము, సర్వత్రా కాంక్షణీయమని మన సంప్రదాయ సాహిత్యం ఘోషిస్తున్నది. ఇచ్చేది అప్పు అయినా దానమిచ్చినట్లు ఎంచుకొంటూ రుణగ్రహీతను బిచ్చగాని వలె చూచే మహానుభావులున్నారు. తాను క్రొవ్వొత్తిలాగా కరిగిపోతూ దానధర్మాలతో అర్థులను అడుకోనే పుణ్యాత్ములు కొందరైతే యేడాదికొకసారి నలుగురికి, సంతర్పణ గావించి వార్తాపత్రికల్లో వేయించుకొనే అయ్యలు మరికొందరు.

ఈ సామెతలు దాన గుణానికి సంబంధించి ఒకానొక ఉదాత్త తత్వాన్ని సరళమైన మాటల్లో

వక్కాణిస్తున్నాయి.

16. తెలుగు సామెత: అతి రహస్యం బట్టబయలు

బైబులు సామెత: రహస్యమైనదేదియు బట్టబయలు కాకపోదు (లూకా 8:17)

సాధారణముగా మానవులు, వారికి సంబంధించిన అన్ని విషయాలను అందరితోనూ చెప్పరు. కనీసం కొన్నింటినైనా ఎవరికీ తెలియకుండా దాచి ఉంచుతారు. కొన్నిసార్లు చేయవలసిన పనులను అతి రహస్యముగా చేస్తుంటారు. అలా చేయడం వల్ల తమ విషయాలు ఎవరికీ తెలియకూడదనుకుంటారు, కాని ఈ రహస్యాన్ని కప్పి పుచ్చడానికి చేసే అతి జాగ్రత్త వలన ఇతరులు తొందరగానే విషయాన్ని తెలుసుకోగలుగుతారు. కాబట్టి ఎప్పుడైనా రహస్యాలు దాచేటప్పుడు మన ప్రవర్తన వల్ల, తీసుకునే జాగ్రత్త వల్ల ఇతరులకు విషయం తెలిసిపోతుందనే విషయాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకోవలసిన ఆవశ్యకతను ఈ రెండు సామెతలు తెలియజేస్తున్నాయి. కాబట్టి చేసే పనులేవైనా నిర్భయంగా అందరికీ తెలిసేలా చేయడమే ఉత్తమమైన మార్గం అని ఈ సామెతలు పరోక్షంగా తెలియజేస్తున్నాయి.

చేసిన దుష్ట చేష్ట నది చెప్పక నేర్చున గప్పిపుచ్చి తా మూసిన యంతటన్ బయలుముట్టక యుండదెట్లన రాగిపై బూసిన బంగరుం జెదరిపోవ గడంగిన నాడు నాటికిన్ దాసిన రాగి గానబడదా జనులెల్లరెరుంగ భాస్కరా!

అంటూ పై సామెతలను భాస్కర శతకకారుడు విశదీకరిస్తున్నాడు.

17. తెలుగు సామెత: అడుసులో నాటిన స్తంభము అడవి గాచిన వెన్నెల

బైబులు సామెత: ఇసుక మీద కట్టిన ఇల్లు (మత్తయి 4:26).

ఎంత పెద్ద కట్టడం నిలవాలన్నా పునాది గట్టిగా ఉండాలి. భవంతి అందముగా, అన్ని హంగులతో కట్టినా పునాది. సరిగ్గా లేకపోతే అది వ్యర్థమే. ఇసుక మీద ఇంటిని కడితే, అది గట్టిగా పట్టు కలిగి ఉండదు గదా! అదే విధముగా స్తంభము ఎంత గట్టిదైనా ఎంత పట్టుకలది అయినా నాటిన స్థలమును బట్టి దాని ప్రయోజనం ఉంటుంది. బురదలో స్తంభం నాటితే దానికి పట్టు దొరుకుతుందా? ఆ స్తంభం ఏమి ప్రయోజనం లేకుండా పడి ఉండవలసినదే కదా! మనకు ప్రయోజనం కలిగించని విషయాలు, పనులు లేదా సమాజానికి ఏ మాత్రం లాభం చేకూర్చని పనులు చేసేవారిని గురించి వారు చేసే పనులను గురించి మాట్లాడే సందర్భములో ఎక్కువగా ఈ సామెతలను ఉపయోగిస్తారు. రెండు సామెతలు కూడా ఫలవంతం కానీ, ప్రయోజనం లేని పనులను గూర్చి చెబుతున్నాయి. కాబట్టి పని మొదలు పెట్టేటప్పుడు, అది ఎంతవరకు సమంజసం? ఎవరికి, ఏ రకంగా ప్రయోజనం చేకూరుస్తుంది? అని ఆలోచించవలసిన అవసరాన్ని గుర్తుకు తెస్తున్నాయి. ఈ రెండు సామెతలు,

'నవరస భావాలంకృత

కవితా గోష్ఠియును, మధుర గానంబును దా

సవివేకి కెంత చెప్పినా

జెవిటికి సంకూదినట్లు సిద్ధము సుమతీ' అని అంటాడు బద్దెన.

చెవిటివాని ఎదుట శ్రావ్యంగా శంఖమూదడం, సూకరాల ఎదుట నవమౌక్తికాలు వెదజల్లడం, మూరు?నికి నీతి సూక్తులు బోధించడం తదితర ఉపమానాలన్నీ ఈ కోవలోనివే. నాగరికులు నడయాడే సైకత స్థలాలలో, ఉద్యాన వనాల్లో పిండారబోసినట్టు వెన్నెల కాస్త అది సర్వజన మనోరంజకమౌతుంది గానీ ఆస్వాదించి ఆనందించే మనిషి లేని కారడవిలో కాస్త ఏమి ప్రయోజనం.

భాస్కర శతకకారుడు ఈ సామెతల్లోని భావాన్ని సకారాత్మకంగా వినిపించి కర్తవ్య బోధ గావించాడు.

సిరిగల వానికెయ్యడల జేసి నే మేలది నిష్పలంబగున్ నెరిగురి కాదు పేదలకు నేర్పునజేసిన సత్పలంబగున్ వరపున వచ్చి మేఘుడొక వర్షము వాడిన చేల మీదటన్

గురిసిన గాక యంబుధుల గుర్వగనేమి ఫలము భాస్కరా!

సామెతలు ప్రబోధత్మకాలు, కర్తవ్య సుబోధకాలు, నిరర్థకమైనవి ఇన్నిన్నీ అంటూ చెప్పుకోవడం గాక సత్ఫలితాన్నిచ్చే క్రియలను చేయడం శ్రేయోదాయకం అని ఈ సామెతల ద్వారా తెలుసుకోవచ్చు.

18. తెలుగు సామెత: అక్కరకు వచ్చినవాడే అయినవాడు.

బైబులు సామెత: స్నేహితుల కొరకు ప్రాణమిచ్చువాడే నిజమైన స్నేహితుడు. (యోహాను 15:13)

చుట్టము, లేక స్నేహితుడు అనేవాడు అన్ని సమయాలలోను తన స్నేహితునికి అండగా ఉండాలి. కేవలం తనకు ఆపద, లేక అవసరం వచ్చినప్పుడే స్నేహితుని కోసం పరుగెత్తుకొని వచ్చేవారు అసలైన మిత్రులు కారు, ఇలాంటివారు "మీ ఇంటికోస్తే మాకేమిస్తారు? మా ఇంటికోస్తే మీరేం తెస్తారు?" అనే స్వభావం కలవారు. స్నేహమనేది యేకపక్షంగా ఉండకూడదు. అలా ఉంటే అది అక్కర తీరడానికి నటించడమౌతుంది గానీ స్నేహమనిపించుకోదు. అక్కరకు వచ్చేవాడే, లేక ఆపదలో ఆదుకొనేవాడే నిజమైన స్నేహితుడు. ఆ విధంగా కాకుండా కేవలం తన స్వార్థం కోసమే స్నేహితుని ఉపయోగించుకొని, అతడు ఆపదలలో చిక్కుకొనగానే ఆదుకొన కుండా ముఖం దాటవేసేవాడిని వెంటనే విడిచిపెట్టాలి. వాని వల్ల ఎటువంటి మేలు కలుగదు. ఈ విషయాన్నే బద్దెన సుమతీ శతకంలో -

'అక్కరకు రాని చుట్టము

మ్రొక్కిన వరమీని వేల్పు మోహరమున దా

నెక్కిన బారని గుఱ్ఱము

గ్రక్కున విడువంగ వలయుగదరా సుమతీ' అంటాడు.

కాగా స్నేహితుడనేవాడు కష్ట సుఖాలలో, కలిమి లేముల్లో ఒకే విధంగా ఉండి అవసరమైనట్టు చేదోడువాడోడుగా ఉంటాడు.

"చెడి స్నేహితుని ఇంటికి వెళ్ళవచ్చును గాని నోదరుని ఇంటికి వెళ్ళకూడదు" అంటారు పెద్దలు. అందుకే రక్త సంబంధుల కంటే నిజమైన స్నేహితుడే అప్పుడని అంతరార్థం, స్నేహమంత తీయనిది మరేదీ లేదని అనుభవజ్ఞులు చెబుతుంటారు. కనుక అక్కరకు వచ్చినవాడే, లేక ఆపదలలో కూడా అదుకొనేవాడే

నిజమైన స్నేహితుడని ఈ సామెత భావం!

మంచి మిత్రుడు, నిస్వార్థ ప్రేమ ఎలా ఉండాలో తెలియజేస్తున్నది బైబులు సూక్తి. ఈ లోకంలో ఒకరి కోసం ఇంకొకరు మరణించారు, ఒకరి తప్పు వేరొకరు భరించారు. సాధారణంగా ఆపదలలో చిక్కుకున్న నాడు ఎవరూ దగ్గరకు కూడా రారు (లూకా సువార్త 10:36 'మంచి సమరయుని' ఉపమానం). యేసుక్రీస్తు ఈ లోకంలో సంచరిస్తూ ఉన్నప్పుడు ఒక ధర్మశాస్త్ర బోధకుడు ఆయనతో స్నేహితుడు, లేక పొరుగువాడు ఎవడు అని ప్రశ్నించాడు. అందుకు యేసు ఒక కథ చెప్పాడు, ఒకడు యెరూషలేము నుండి ఎరికో పట్టణానికి పోతున్నాడు. దారిలో అతణ్ణి దొంగలు దోచుకొని, కొట్టి, కొనప్రాణాలతో విడిచిపెట్టి పోయారు. అతడు చావు బ్రతుకుల మధ్య ఊగిసలాడుతున్నాడు. ఆ సమయంలో ఒక యాజకుడు (పూజారి), మరొక లేవీయుడు (దేవుని సేవకు నియమించబడినవాడు) ఆ దారివెంటనే వెళ్ళుతూ, దొంగల చేతిలో దెబ్బలు తిని ఆపదలో ఉన్నవాణ్ణి చూస్తూ, ఉదాసీనంగా వెళ్ళిపోయారు. తరువాత ఒక సమరయుడు (తక్కువ వానిగా చూడబడేవాడు) ఆ దారిని పోతూ, ఆపదలో ఉన్న ఆ బాటసారిని చూచి జాలిపడి, అతనికి ప్రథమ చికిత్స చేసి ఆదరించి బాగు చేయగల ఒక గృహానికి చేర్చాడు. నిజానికి దొంగల చేతిలో చిక్కిన బాటసారికి స్నేహితుడు, లేక పొరుగువాడు ఆ సమరయుడేనని ధర్మశాస్త్రోపదేశకుడు ఒప్పు కున్నాడు. ప్రతివాడూ తన స్నేహితుని కోసం ప్రాణమును సైతం అర్పించాలని బైబులు ప్రబోధిస్తున్నది. కనుక ఆపదలో అడ్డుపడేవాడే చుట్టము అనే తెలుగు సామెత, స్నేహితుల కోసం ప్రాణం పెట్టేవాడే నిజమైన స్నేహితుడనే బైబులు సామెత ఒకే భావాన్ని బోధిస్తున్నాయి.

19. తెలుగు సామెత: కడుపే కైలాసం

బైబులు సామెత: కడుపే వారి దేవుడు (ఫిలిప్పీ 3:18). కేవలం కడుపుకు తినడానికే పుట్టినట్టు భావించి, తిండిబోతులైన వారిని గురించి చెప్పడానికి ఈ సామెతలను ఉపయోగిస్తారు. ప్రపంచంలో కొందరికి తిండి తప్ప మరేదీ కనిపించదు, కనిపించినా అది వారికి అక్కరలేదు. తినడానికే బ్రతుకుతున్నామని వీరు భావిస్తారు గాని, బ్రతకడానికి తింటున్నామని అనుకోరు. కడుపు నిండితే చాలు, కైలాసం ప్రాప్తించినట్లే వీరు భావిస్తారు. సమస్తాన్ని సాధించినట్లే వీరు సంతృప్తి పడతారు. తన ఇంటివారు, ఇరుగుపొరుగువారు, తోటివారు తిన్నారా? లేదా అనే సంగతి కూడా వీరికి పట్టదు. జీవితంలో ఇంకేదో సాధించే తలంపు కూడా వీరికి ఉండదు. అటువంటివారి స్వభావాన్ని చిత్రీకరించడంలో ఈ సామెతలను ఉపయోగిస్తారు. తెలుగు సామెతకు, బైబులు సామెతకు ఇసుమంతైనా భేదం లేదు. నిజానికి ఈ తిండిబోతులు ఇక దేనికి పనికిరారు, ఏమీ సాధించనూ లేరు. ఆలోచనా జ్ఞానం అసలుండదు. తిండిగింజలు దండుగ తప్ప వీరివల్ల కలిగే లాభం రవ్వంతైనా ఉండదు. ఇంకా వివరంగా చెప్పాలంటే ఇటువంటి వారికి కైలాసంకన్నా దేవునికన్నా వారి కడుపే మిన్న. తిండి ఉంటే చాలు, వీరు మిగిలిన దేనినైనా తృణప్రాయంగా భావిస్తారు. బైబులు, తెలుగు సామెతలు రెండూ ఇదే విషయాన్ని ముక్త కంఠంతో సమానంగా చాటుతున్నాయి. నీవు తిండిబోతువైతే, నీ గొంతును కత్తితో ఖండించుకో అని ఇంకొక బైబులు సామెత తెలుపుతుంది. కారణం? ఈ తిండిబోతులు సోమరిపోతులవుతారు. వీరి వల్ల

ఊరిగేదేమీ ఉండదు. ఇదే సత్యాన్ని ఈ రెండు సామెతలు బోధిస్తున్నాయి.

మానవ స్వభావ వివిధ ఛాయల విన్యాసం ఇంతవరకు పరిశీలించిన సామెతలలో గమనించాము. మానవ స్వభావంలోని సహనశీలత, స్నేహాల మాదుర్యాన్ని చవిచూపించి, పుడకలతో గానీ పోని సహజాతమైన బుద్ధులెన్నిటినో ఈ తెలుగు, టైబులు సామెతల జతలు మన కళ్ల ఎదుట గజ్జె కట్టించి ఆడించాయి. కూర్చున్న కొమ్మను నరుకుకోనేవాడు ఒకడైతే, కొండను త్రవ్వి ఎలుకను పట్టేవాడు వేరొకడు. చేతులు కాలాక ఆకులు పట్టుకుంటాడొకడు. చెప్పినదంతా విని ఇంతకీ నీవనేదేమిటి? అంటాడు మరొకడు. ఉలిపికట్టే దారి, కొండేల వల్ల చట్టుబండలైన పండంటి కాపురం, చెడిన కోతి చెరిచిన వనం వీటిలో కనిపించాయి. నోరు మంచిదైతే ఊరు మంచిదొతుంది కాబట్టి నాలుకను అదుపు చేసుకోవాలని గ్రహించాము. ఇతరుల తప్పులెన్నుతూ తాము మాత్రం కేవలం శిరోముండనం చేతనే విరాగులమయ్యామనుకొనేవారు, మేక వన్నె పులులు, బద్దకం మూలంగా బానిసైపోయినవాడు, దురాశాపరులు, అలుబిడ్డల నోటి వద్ద కూడు తెచ్చి వెలయాలికిచ్చే మూడుడు, మీసాలకు సంపెంగ నూనె రాసిన పేద డాంబికుడు, పిల్లికి బిచ్చం పెట్టని పిసినిగొట్టు ఈ సామెతలలో దర్శనమిచ్చారు. కంచు గణగణా మ్రోగుతుండగా ధీర గంభీరంగా మ్రోగే కనకం, ఎగిరిగిరిపడే ఖాళీ విస్తరి, చలిచీమల చేతుల్లో చచ్చిన పాము, పిచ్చుకపై వదిలిన బ్రహ్మాస్త్రం వీనిలో తారసపడ్డాయి. ఇలా ప్రస్తుతం పరిశీలించిన సమానార్థకాలైన తెలుగు, టైబులు సామెతలు మానవ స్వభావాన్ని కూలంకషంగా స్ఫురించాయి, విశ్లేషించాయి. మానవ నైజం పట్ల రసవత్తరమైన రీతిలో

అవగాహనను కలిగించాయి.

ఉపయుక్త గ్రంథాలు

కామేశ్వరరావు, టీకుమళ్ళ. తెలుగు సామెతలు, భారతి, పేటవరి, 1955

గంగాధరం, నేదునూరి. పసిడి పలుకులు, జాతీయ విజ్ఞానపీఠం, మద్రాసు, 1960

గంగాధరం, నేదునూరి. వ్యవసాయ సామెతలు, విశ్వసాహిత్యమాల, రాజమండ్రి, 1959

గీతికా శ్రీనివాస్, టి. తెలుగు సామెతలు (సంకలనం). జె.పి. పబ్లికేషన్స్, విజయవాడ, 2002

గోపాలకృష్ణ, రెంటాల. తెలుగు సామెతలు (సంకలనం), సవరత్న బుక్ సెంటర్, విజయవాడ, 2002

జాషువ, గుజ్జం. ఫిరదౌసి, జాషువ ఫౌండేషన్, విజయవాడ, 1996

జాషువ, గుజ్జం. ఖండకావ్య సంపుటి, జాషువ ఫౌండేషన్, విజయవాడ, 1997

జోజయ్య, పూడోట. పవిత్ర గ్రంథము అనువాదము

జోజయ్య, పూడోట టైబులు భాష్య సంపుటావళి, సెయింట్ పీటర్స్ కరీడ్జల్ విజయవాడ, 2003

తులజ, పుట్టపర్తి. తెలుగు సామెతలు - సాంఘిక జీవితం! ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్తు, హైదరాబాదు, 1985

నరసింహారెడ్డి, పాపిరెడ్డి. తెలుగు సామెతలు జనజీవనం. శ్రీనివాస మురళీ పబ్లికేషన్స్, 1981

నాగరాజు, బండి. సామెతలు - ఛందస్సామ్యతలు, భారతి, మార్చి, 1966

పోతన, బమ్మెర. శ్రీమహాభాగవతము, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, హైదరాబాదు, 1987

బద్దెన. సుమతీ శతకము, గొల్లపూడి వీరాస్వామి సన్, రాజమండ్రి, 2000

బాలి, గాలి, క్యాతలిక్ అనువాదము. విలియం, పాటిబండ్ల ఇగ్నేషియస్, ఏరువ. ఆంధ్ర క్యాతలిక్ టైబులు సంఘము. గుంటూరు, 1998

మోహన్, జి.యస్. సామెతలలో సాంఘిక జీవితం, శ్రీనివాస పబ్లికేషన్స్, మలయనూరు, 1983

రమాపతి రావు, అక్కిరాజు. తెలుగు సామెతలు - సాంఘిక జీవితం. విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్, హైదరాబాదు, 1992

రమాపతిరావు, అక్కిరాజు. సామెతలు - పుట్టుపూర్వోత్తరాలు, అభినందన, తూమాటి దొణప్ప. పట్టిపూర్తి సంచిక, డిసెంబరు, 1987

రాజేశ్వరరావు, పి. తెలుగు సామెతలు (సంకలనం), విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్, హైదరాబాదు, 2000

రాధాకృష్ణ బూదరాజు (సం). మరవరాని మాటలు, మీడియా హౌస్ పబ్లికేషన్స్, హైదరాబాదు, 2004

రామ నరసయ్య, టి.వి. తెలుగు సామెతలు - ఒక సవిమర్శక పరిశీలనము. పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, హైదరాబాదు, 1994

రామరాజు, బిరుదురాజు. తెలుగు జానపద గేయ సాహిత్యము. జానపద విజ్ఞాన ప్రచురణలు, హైదరాబాదు, 1978

రామాంజులు, ఎం.జె. టైబులు వ్యాఖ్యానము, పాత నిబంధన- రెండవ భాగము

రామాచార్యులు, బి. తెలుగు సామెతలు - మానవ స్వభావం. పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, హైదరాబాదు, 1988

లక్ష్మణకవి, ఏనుగు. భర్తూపారి సుభాషిత రత్నావళి, జె.పి. పబ్లికేషన్స్, విజయవాడ, 2006

లక్ష్మీ నరసింహం, ఇంగువ. సహస్ర సామెతలు (సంకలనం), పంచాక్షరీ పబ్లికేషన్స్, గుంటూరు, 1964

విలియం, పాటిబండ్ల. ఆంధ్ర క్యాతలిక్ టైబులు సంఘము

వీరభద్రుడు, కాలిపు. భిన్నత్వంలో ఏకత్వాన్ని సాధించిన సామెతలు. ప్రవంతి, మార్చి, 1966

వెంకటప్పయ్య, వెలగా (సం). రాయలసీమ పలుకుబడులు, తెలుగు సాహితీ, 1979

వెంకటరావు, నిడదవోలు. తెలుగు సామెతలు, భారతి, జనవరి, 1966.

వెంకయ్య, మారన. భాస్కర శతకము, గొల్లపూడి వీరాస్వామి సన్, రాజమండ్రి, 2005

వేంకట నరసయ్య, వెల్లంకి. రైతు సామెతల సమీక్ష తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, హైదరాబాదు, 1989

వేంకట రమణయ్య, బులుసు. వేమన పద్య రత్నాకరము, బాల సరస్వతీ బుక్ డిపో, మద్రాసు, కర్నూలు, 2003

వేంకట శాస్త్రి, ముసునూరి. విద్యార్థి కల్పతరువు, వెంకట్రామ అండ్ కో, ఏలూరు, 1984

వేంకటరావు, నిడదవోలు . సాటి సామెతలు (సంకలనం). మరియప్ప భట్, ఎమ్. విజయా పబ్లికేషన్స్, మద్రాసు, 1960

వేంకటావధాని, దివాకర్ల. తెలుగు సామెతలు (మూడవ కూర్పు యశోదారెడ్డి కోదండరామ రెడ్డి, మరుపూరు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, హైదరాబాదు, 1986

శ్రీనివాసరావు, వేమూరి. పూర్వ గాథా లహరి, వెంకట్రామ అండ్ కో, విజయవాడ, 1976

సరళాదేవి, పి. తెలుగు సామెతలు - సాంఘిక చరిత్ర, శర్వాణి ప్రచురణలు, విజయనగరం, 1987

సర్వేశ్వర శాస్త్రి, దర్పా శ్రీ సూర్యారాయాంధ్ర నిఘంటువు
(ఆరవ సంపుటం). తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం,
హైదరాబాదు, 1988

సీతారామాచార్యులు, బి. శబ్ద రత్నాకరము. ద
మద్రాస్ స్కూల్ బుక్ అండ్ లిటరేచర్ సొసైటీ, మద్రాసు
1958

సుందరం, ఆర్వీయస్, ఆంధ్రుల జానపద విజ్ఞానం,
ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమి, హైదరాబాదు, 1983.

--- Torch Bible Commentary, Torch S.C.M.
Press, London, 1981.

---- సామెత, గోకుల్ పబ్లికేషన్స్, హైదరాబాదు, 2001
Beaucamp, E. Man's Destiny in the Books of
Wisdom Alba. House, New York, 1970

Brown, R.E., (ed). New Jerome Biblical
Commentary

Dorson Richard, M. (ed). Folklore and Folklife
The University of Chicago Press, Chicago,
1972

Dundes, Alan. The Study of Folklore University
of California, Berkely, 1965

Fitzmyer, J.A. (ed). Theological Publication of
India, Bangalore, 1990

Kinder, D. The Proverbs: An Introduction and
Commentary Tyndale Press, London, 1964

McKane, W. Proverbs: A New Approach,
S.C.M. Press, London, 1970

Murphy, R.E. Seven Books of Wisdom Bruce
Publishing House Co., Milwaukee, 1960

Norton, P.B. and others. New Encyclopaedia
Britanica, London, 1995

Rankin, O.S. Israel's Wisdom Literature
Schoken Books, New York, 1969

Reginald, C.F. (ed). New Catholic
Commentary on the and others Holy Scripture
Nelson, London, 1969

Scott, R.B.Y. The Way of Wisdom in the Old
Testament. Macmillan Co., New York, 1971

Subramanian, P.R. An Introduction to the
Study of Indian Folklore, Tuticorin, 1972

von Rad, G. Wisdom in Israel, S.C.M. Press,
London, 1972

Whybray, R.N. The Book of Proverbs.
(Cambridge Bible Commentary) Cambridge
University Press, 1972